
Vergaderjaar 2013–2014

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 1392

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 juni 2014

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda aan van de Raad Algemene Zaken van 24 juni 2014.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
F.C.G.M. Timmermans

GEANNOTEEERDE AGENDA RAAD ALGEMENE ZAKEN VAN 24 JUNI 2014

Vorbereiding ER 26 en 27 juni 2014

De RAZ zal kennis nemen van de ontwerp geannoteerde agenda voor de Europese Raad (ER) van 26 en 27 juni 2014 (document nummer 8282/14). Op basis daarvan zullen bij de ER naar verwachting de onderstaande onderwerpen aan de orde komen.

Follow up informeel diner regeringsleiders van 27 mei jl.

Tijdens de Europese Raad is voorzien dat verder zal worden gesproken over de strategische agenda voor de EU in de komende jaren. Tussen de lidstaten groeit steun voor hervorming van de EU en een prioritering in de taken van de EU, met concrete toegevoegde waarde voor de burgers. Hierbij zijn subsidiariteit en proportionaliteit leidende beginselen. De inzet van het kabinet om de focus, balans en legitimiteit van de EU te versterken is uw Kamer al eerder toegegaan, als laatste in het verslag van het informeel diner van staatshoofden en regeringsleiders op 27 mei jl. (kamerstuk 21 501-20, nr. 879).

Klimaat en energie

De ER zal de stand van zaken bespreken ten aanzien van het op 22 januari 2014 gepubliceerde witboek over het klimaat- en energiebeleid voor de periode tot 2030 (kenmerk COM (2014) 15), zodat zo snel mogelijk, en niet later dan oktober 2014, een definitief besluit over het beleidskader kan worden genomen. Nederland zal opnieuw het belang benadrukken van spoedige besluitvorming, uiterlijk in oktober. Inhoudelijk is de inzet van het kabinet gebaseerd op het SER Energieakkoord en de kabinetsreactie op de Commissiemededeling (Kamerstuk 33 858, nr. 2).

De ER zal tevens van gedachten wisselen over energievoorzieningszekerheid. Ingegeven door de situatie in Oekraïne heeft de Europese Raad van maart jl. de Europese Commissie gevraagd voor juni 2014 een plan voor het verminderen van de energieafhankelijkheid van de EU te presenteren. De Commissie heeft dit plan op 28 mei jl. gepubliceerd (kenmerk COM (2014) 330). Uw Kamer zal voorafgaand aan het Algemeen Overleg Europese Energiezekerheidsstrategie op 18 juni 2014 a.s. een Kabinetsreactie toegaan.

De combinatie van een goed werkende interne energiemarkt met een daarbij passende energie-infrastructuur is voor het kabinet de basis voor verbetering van de Europese voorzieningszekerheid. Onder andere import van LNG, betere benutting van bestaande opslagcapaciteit, vraagbepalende maatregelen en volledige implementatie van Europese wet- en regelgeving, waaronder netwerkcodes, zijn daarbij maatregelen die op korte termijn zijn te treffen en die de mogelijkheden van de EU vergroten om aanbodverstoringen op te vangen. Diversificatie van leveranciers, aanvoerroutes en -bronnen en een overstap op hernieuwbare energie blijven op de langere termijn het kompas om op te blijven varen.

Toekomstige ontwikkeling van het meerjarenbeleid op het terrein van Justitie en Binnenlandse Zaken (post-Stockholm)

De Europese Raad zal strategische richtsnoeren vaststellen over de toekomstige ontwikkeling van de JBZ-ruimte vanaf 2015. Deze worden onder meer opgesteld op basis van de inbreng van de lidstaten tijdens verschillende discussies in de JBZ-Raden van 5-6 december, 3-4 maart en 5-6 juni jl., en de brief over de discussie in de JBZ-Raad door het voorzitterschap aan de voorzitter van de Europese Raad. De Europese

Commissie heeft haar visie op post-Stockholm uiteengezet in twee mededelingen getiteld «De EU-agenda voor justitie voor 2020 – Meer vertrouwen, mobiliteit en groei binnen de Unie» (documentnummer COM(2014)144) en «Naar een open en veilig Europa» (documentnummer COM(2014)154) ten aanzien van respectievelijk het terrein van Justitie en van Binnenlandse Zaken. Het kabinetsstandpunt inzake de Nederlandse visie op een toekomstig EU-JBZ beleidskader is aangeboden aan de Tweede Kamer en Eerste Kamer op 18 november 2013 (Kamerstuk 32 317, nr.196). De kabinetsappreciatie van de mededelingen van de Europese Commissie inzake de toekomstige ontwikkeling van de JBZ-samenwerking is aan beide Kamers verzonden op 17 april 2014 (Kamerstuk 32 317, nr. 227). Het kabinet zal de richtsnoeren na publicatie beoordelen aan de hand van het kabinetsstandpunt en de kabinetsappreciatie.

Europees Semester

De ER zal de landenspecifieke aanbevelingen bekrachtigen die op 2 juni jl. door de Commissie werden gepubliceerd (documentnummer COM (2014) 420). De aanbevelingen hebben als doel de economische en budgettaire prestaties van lidstaten te verbeteren, in lijn met het Stabiliteits- en Groeipact (budgettair), de Macro-economische onevenwichtigheidsprocedure en de Europa 2020 strategie (structureel-economisch). De Commissie stelt voor Nederland vier aanbevelingen voor. Deze aanbevelingen liggen op het terrein van begrotingsconsolidatie, hervorming van de woningmarkt, maatregelen rond vergrijzing en het vergroten van de arbeidsparticipatie. Het kabinet hecht groot belang aan het Europees Semester als instrument om verstandig economisch en budgettair beleid in de lidstaten te stimuleren ten behoeve van stabiliteit, groei en banen in de EU. Het kabinet is verheugd over de positieve resultaten die hiermee worden geboekt. Uw Kamer heeft de kabinetsappreciatie van de tot Nederland gerichte aanbevelingen ontvangen (kenmerk van het ministerie van Economische Zaken, Kamerstuk 21 501-20, nr. 880).

Buitenlandspolitieke actualiteit

Afhankelijk van de ontwikkelingen zal de ER spreken over de buitenlandpolitieke actualiteit, waaronder de situatie in Oekraïne. De positie van het kabinet is neergelegd in de geannoteerde agenda voor de Raad Buitenlandse Zaken van 23 juni a.s., die uw Kamer separaat toegaat (Kamerstuk 21 501-02, nr. 1393).

EU maritieme veiligheidsstrategie

De maritieme veiligheidsstrategie van de EU (EUMSS) beoogt een gemeenschappelijke visie uit te werken op sectoroverschrijdende maritieme veiligheidssamenwerking. Hiermee is de EU beter in staat belangen in het maritieme domein te beschermen. Binnen het brede spectrum aan dreigingen staat het adresseren van dreigingen van actoren («security») meer centraal dan dreigingen die voortvloeien uit gebeurtenissen of ongelukken («safety»).

De basis voor de EUMSS is gelegd met een gezamenlijke mededeling van de Hoge Vertegenwoordiger en de Europese Commissie. Een fiche met de beoordeling van deze mededeling is uw Kamer eerder toegegaan (Kamerstuk 22 112, nr. 1831). Momenteel bevinden de onderhandelingen over de EUMSS zich in een beslissende fase. Na besluitvorming in de Raad zal de EUMSS tijdens het Italiaanse voorzitterschap worden uitgewerkt in een actieplan.

Vooruitlopend op een meer inhoudelijke appreciatie van de EUMSS voor uw Kamer is de inzet van het kabinet erop gericht dat de maritieme veiligheidsstrategie wereldwijd toepasbaar is en de verbinding vormt tussen het interne maritieme domein en de maritieme dimensie van het externe beleid. Het kabinet acht het daarbij van belang dat de EUMSS niet leidt tot nieuwe structuren of onnodige overlap met andere internationale organisaties (NAVO, IMO) en geen aanvullende regelgeving of administratieve lasten tot gevolg heeft.

In lijn met de Internationale Veiligheidsstrategie vormt doorontwikkeling van het Gemeenschappelijk Veiligheids- en Defensiebeleid (GVDB) op maritiem terrein een belangrijk speerpunt voor dit kabinet, onder meer op het vlak van piraterijbestrijding, civiel-militair (*dual use*) onderzoek en capaciteitenontwikkeling. Het kabinet zet daarbij in op verbetering van samenwerking en taakafbakening tussen de EU en NAVO. Het kabinet is ook in het kader van de EUMSS voorstander van versterking van maritieme grensbewaking, bestrijding van georganiseerde (migratie) criminaliteit en kustwachtsamenwerking, echter zonder dat het GVDB instrumentarium daarop wordt toegespitst. Op deze terreinen zijn civiele alternatieven beter geschikt en voorhanden.

Commissiemededeling m.b.t. de Adriatische en Ionische zee

Op het moment van schrijven is nog geen mededeling van de Commissie ontvangen.

Conclusies m.b.t. Albanië, in het licht van het CIE-rapport

De Raad zal zich buigen over de mogelijke toekenning van kandidaat-lidstatus aan Albanië. Een aanbeveling hiertoe werd door de Commissie in oktober 2013 reeds gedaan. De Raad besloot hierop in december 2013 nog geen kandidaat-lidstatus toe te kennen, maar verdere voortgang te beoordelen op basis van een rapport van de Commissie over voortgang in implementatie van wetgeving en in de strijd tegen corruptie en georganiseerde misdaad (Kamerstuk 21 501-02 nr. 1313).

Op 4 juni jl. bracht de Commissie het gevraagde rapport uit. De Commissie stelt vast dat Albanië de strijd tegen georganiseerde misdaad, in het bijzonder drugshandel, mensenhandel en witwassen na december 2013 verder heeft geïntensiveerd, waarbij onder meer een duidelijke toename zichtbaar is in de inbeslagname van marihuana en de aanpak van drugskartels. De Albanese regering heeft daarnaast voortgang geboekt in de aanpak van corruptie, waarbij een toename is te zien in de vervolging van overheidsfunctionarissen, ook op de hoogste niveaus. Albanië heeft stappen gezet in de versterking van de onafhankelijkheid en professionaliteit van de rechterlijke macht, onder meer door de aanpak van en preventie van corruptie onder rechters. Daarbij wordt Albanië ondersteund door de *Venice Commission* van de Raad van Europa.

De Commissie concludeert dat gedurende de rapportageperiode de Albanese regering concrete actie en politieke wil heeft laten zien op de gevraagde voortgang bij de implementatie van de aangenomen wetgeving. Zij bevestigt haar aanbeveling aan de Raad om Albanië kandidaat-lidstatus toe te kennen.

Tegelijkertijd stelt de Commissie vast dat Albanië nog een lange weg heeft te gaan alvorens opening van toetredingsonderhandelingen in zicht komt. Albanië dient de ingeslagen weg te vervolgen en de strijd tegen corruptie en georganiseerde misdaad met kracht voort te zetten, onder andere door het efficiënter organiseren van de strafrechtspleging. Ook moet Albanië doorpakken bij de hervorming van het justitieel apparaat. Daarbij is het

structureel verbeteren van de samenwerking tussen regering en oppositie een cruciale factor.

Evenals de Commissie acht het kabinet het openen van toetredingsonderhandelingen voor Albanië nog lang niet aan de orde: het land zal zich verder moeten bewijzen en over de komende jaren duurzame hervormingen laten zien. Hierbij worden hervormingen en het opbouwen van een geloofwaardig track record in de uitvoering daarvan strak gemonitord. Deze boodschap is duidelijk meegedeeld aan premier Rama, die op 26 mei jl. Nederland bezocht en gesprekken had met de minister-president en de minister van Buitenlandse Zaken. Het kabinet heeft bij die gelegenheid de uitgesproken hervormingsagenda van de Albanese regering en de concrete stappen die zijn gezet in de implementatie ervan verwelkomd. Deze boodschap is afgestemd tussen relevante lidstaten en ook door hen overgebracht aan de Albanese minister-president. Uitgaande van de Nederlandse strikt-en-fairbenadering deelt het kabinet de mening van de Commissie dat Albanië heeft voldaan aan de oproep die de Raad in december 2013 heeft gedaan. Het kabinet merkt daarbij op dat in december 2013 een grote meerderheid van lidstaten al voorstander was van de toekenning van kandidaat-lidstatus.

Follow-up eerdere Europese Raden

De RAZ zal kennisnemen van een rapport van het voorzitterschap over follow-up van eerdere Europese Raden door de diverse vakraden.

(Evt.) Toepassing van artikel 10 van Protocol 36 behorende bij het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie

Artikel 10 van Protocol 36 behorende bij het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) gaat over het einde van de vijfjarige overgangperiode, op 1 december a.s., ten aanzien van het Schengenacquis en het ex-derdepijleracquis, zoals overeengekomen bij de totstandkoming van het Verdrag van Lissabon.

Op 20 februari jl. is door COREPER een werkgroep ingesteld met als doel richting te geven aan en input te leveren voor thema's betreffende het einde van de vijfjarige overgangperiode. Het rapport (documentnummer 10114/14) dat hieruit voortgekomen is markeert de stand van zaken bij het einde van het Grieks voorzitterschap. Over de inhoud van het geagendeerde rapport is onder lidstaten brede overeenstemming. Ook het kabinet onderschrijft het rapport.

De werkgroep heeft onder meer gekeken naar de afzonderlijke maatregelen op het gebied van politie en justitie die van kracht zijn geworden voor de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon. Het komende half jaar, voor het einde van de overgangperiode, wordt de lijst opgeschoond. De maatregelen die achterhaald zijn door latere regelgeving en ten onrechte nog op de lijst staan, zullen worden ingetrokken.

De werkgroep heeft verder gekeken naar de positie van het Verenigd Koninkrijk (VK). Het VK doet vanaf 1 december a.s. niet meer mee aan alle regelgeving op het gebied van de politieke en de justitiële samenwerking in strafzaken die vóór de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon tot stand is gekomen. Dit betreft zowel Schengen maatregelen als ex-derde pijler maatregelen. Het VK is deze uitzonderingspositie overeengekomen bij de totstandkoming van het Verdrag van Lissabon. Het Britse Parlement moet nog besluiten over de lijst van maatregelen waaraan het VK alsnog wel wenst deel te nemen. Naar verwachting gebeurt dat voor het Britse zomerreces. Daarna wordt het wat betreft het Schengenacquis ter besluitvorming voorgelegd aan de Raad. De Raad besluit bij unanimité exclusief het VK. De Commissie besluit over deelname van het VK aan het ex-derdepijleracquis.

Trioprogramma Italië, Letland, Luxemburg

De aankomende achtereenvolgende voorzitterschappen Italië, Letland, Luxemburg (1 juli 2014–30 december 2015) zullen hun gezamenlijke trio-programma aan de Raad presenteren. Een discussie hierover wordt niet verwacht.

AOB: Cohesiebeleid in kader RAZ

Het Grieks voorzitterschap is voornemens van gedachten te wisselen over de status van toekomstige ministeriële bijeenkomsten over het EU cohesiebeleid.

Het voorzitterschap is van mening dat door een verscherpte focus op doelen en resultaten in de nieuwe programmeringsperiode meer discussie over het cohesiebeleid op politiek niveau wenselijk is. Volgens het voorzitterschap bleek er tijdens de informele Raad van ministers verantwoordelijk voor cohesiebeleid op 24-25 april jl. brede steun te bestaan voor een formelere en meer frequente discussie tussen de betrokken ministers. Daarbij kwam het idee naar voren dat dit de vorm zou kunnen aannemen van thematische bijeenkomsten van de Raad Algemene Zaken. Door dit onderwerp te agenderen tijdens de Raad Algemene Zaken hoopt het voorzitterschap het momentum in deze discussie vast te houden.

Het kabinet staat terughoudend tegenover de uitbreiding van institutionele structuren en is dan ook geen voorstander van het verder uitbreiden of formaliseren van de ministeriële bijeenkomsten over het cohesiebeleid. Indien hiertoe de noodzaak bestaat, kan het kabinet evenwel instemmen met het incidenteel houden van een RAZ specifiek gewijd aan cohesiebeleid.